

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

Ondokuz Mayıs University Journal of Faculty of Education

e-ISSN: 2548-0278 OMU EFD, December 2024, 43(2): 1433-1466

İlkokul Birinci Sınıf Hayat Bilgisi ve Türkçe Dersi Kazanımlarının Bütünleştirilmiş Eğitim Açısından İncelenmesi

Examination of Elementary School First Grade Life
Science and Turkish Courses Achievements in Terms of
Integrated Education

Fehmi DEMİR¹

¹Siirt Üniversitesi, Siirt, Türkiye

· demirfehmi72@gmail.com · ORCID > 0000-0003-4111-0700

Makale Bilgisi/Article Information

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi/Received: 30 Mart/March 2024

Kabul Tarihi/Accepted: 15 Mayıs/May 2024

Yıl/Year: 2024 | **Cilt-Volume:** 43 | **Sayı-Issue:** 2 | **Sayfa/Pages:** 1433-1466

Atıf/Cite as: Demir, F. "İlkokul Birinci Sınıf Hayat Bilgisi ve Türkçe Dersi Kazanımlarının Bütünleştirilmiş Eğitim Açısından İncelenmesi - Examination of Elementary School First Grade Life Science and Turkish Courses Achievements in Terms of Integrated Education"

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Ondokuz Mayıs University Journal of Faculty of Education, 43(2), December 2024: 1433-1466.

İLKOKUL BİRİNCİ SINIF HAYAT BİLGİSİ VE TÜRKÇE DERSİ KAZANIMLARININ BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM AÇISINDAN İNCELENMESİ

ÖZ

İlkokul döneminde çocuk dünyayı bir bütün olarak algılamaktadır. Bu dönemde, derslerin bağımsız birimler şeklinde değil bir bütün olarak ele alınmasının öğrencinin gelişimine daha uygun olduğu belirtilmektedir. Ancak, güncel öğretim programlarında dersler bağımsız bölümler şeklinde hazırlanmıştır. İlkokul düzeyinde öğretim programlarının bu bütünlük ilkesine göre hazırlanmasının öğrencinin öğrenmesine daha fazla katkıda bulunması beklenmektedir. Bu çerçevede araştırma, bütünleştirilmiş eğitim açısından birinci sınıf Hayat Bilgisi ile Türkçe derslerinin kazanımlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması olarak tasarlanan çalışmanın verileri ilkokul birinci sınıf Hayat Bilgisi ve Türkçe dersi programlarından elde edilmiştir. Betimsel analiz ile çözümlenen veriler altı başlık altında sunulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, 53 Hayat Bilgisi ve 47 Türkçe dersi kazanımından 39 tanesinin birbiriyle ilişkilendirilebileceği ve bütünsel olarak işlenebileceği belirlenmiştir. Bu ilişkilendirmeye göre, Hayat Bilgisi ve Türkçe derslerini en az 39 en fazla 106 ders saatinde bütünsel olarak işlemek mümkündür. Diğer yandan, Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımı ile ilişkilendirilmesi durumunda bütünsel ders sayısı da artırılabilir. Bu sonuçlara göre, ilkokul birinci sınıfta Hayat Bilgisi ve Türkçe derslerinin bir kısmı bütünsel olarak işlenebilir. Özellikle birinci sınıf düzeyinde, farklı ders kazanımlarının birbiriyle ilişkilendirildiği bütünsel programlar hazırlanabilir. Öğretmenlere bu programla ilgili olarak hizmet içi eğitim verilmesi ve öğretmen adaylarının da buna göre yetiştirilmesi durumunda programın daha da verimli olması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Hayat Bilgisi Dersi, Türkçe Dersi, Kazanım Bütünleştirme, Bütünsel Program, Öğretim Programı, Bütünsel Eğitim.

EXAMINATION OF ELEMENTARY SCHOOL FIRST GRADE LIFE SCIENCE AND TURKISH COURSES ACHIEVEMENTS IN TERMS OF INTEGRATED EDUCATION

ABSTRACT

At the elementary school, the child perceives the world as a whole. However, in the current curriculum, courses are prepared as independent sections. It is more suitable for the development of the student to handle the courses as a whole rather than as independent units during this period. At the elementary school level, preparing a curriculum according to this principle of integrity would contribute more to student learning. In this direction, the present study aims to investigate the achievements of first-grade Life Science and Turkish courses in integrated education. The research was designed as a case study. Study data were obtained from elementary school first-grade Life Science and Turkish course programs. The data analyzed within the descriptive analysis are presented under six headings. The results obtained from this study revealed that 39 of 53 Life Science and 47 Turkish language course achievements can be related to each other and processed holistically. Given this relationship, it is possible to teach Life Science and Turkish lessons holistically in a minimum of 39 and a maximum of 106 lesson hours. On the other hand, if Turkish language achievements are associated with more than one Life Science course achievement, the number of holistic courses can be increased. Considering these results, some Life Science and Turkish lessons can be taught holistically in the first grade of elementary school. Particularly at the first-grade level, holistic programs can be prepared in a way different course achievements are linked. The program is expected to be more efficient when teachers are given in-service training regarding this program and teacher candidates are trained accordingly.

Keywords: Life Science Course, Turkish Course, The Integration of Achievement, Holistic Program, Curriculum, Holistic Education.

GİRİŞ

Eğitimin genel amacı bireyi hayata hazırlamaktır. İlkokul düzeyinde bu amaca hizmet eden en önemli ders Hayat Bilgisidir. Hayat Bilgisi dersinde üzerinde durulan konular çocuğun yakın çevresindeki nesne, olgu, olay ve nesnelere (Aladağ, 2016). Bu anlamda, derste doğa ve toplum ile ilgili olgu ve olaylar üzerinde durulmaktadır (Sönmez, 2010). Hayat Bilgisi dersi aracılığıyla ilkokulun ilk üç sınıftaki çocuklara birey, toplum ve doğa merkezli temel bilgi, beceri ve değerlerin kazandırılması amaçlanmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), 2023). Böylece çocukların kendilerini, yaşadıkları toplumu ve dünyayı tanımasını sağlanmaktadır

(Sağlam, 2015). Toplulaştırma ilkesinden hareketle ortaya çıkan bu ders, birçok dersin alt yapısını oluşturmaktadır (Tay, 2017). Bu özelliği sebebiyle dersin içeriği sosyal bilimler, fen bilimleri ve sanat gibi çeşitli konu alanlarını kapsamaktadır (Çelik, 2022). Bu yönüyle Hayat Bilgisi geniş kapsamlı bir ders olmanın yanı sıra birçok alanla da ilişkisi bulunan bir derstir. Hayat bilgisi dersinin ilişkili olduğu alanlardan biri de Türkçe dersidir. Türkçe dersi öğretim programının (MEB, 2019) hedefi, bireyin dil becerilerini geliştirmesi ve bu becerileri günlük hayatta etkili bir şekilde kullanmasıdır. Türkçe, hem amaç hem de ders olarak öğretimin temelini oluşturmaktadır. Türkçe dersinin hedeflerindeki becerilere yeteri kadar sahip olmayan öğrencilerin diğer derslerde de başarılı olmaları güçtür (Kalaycı & Yıldırım, 2020).

Güncel öğretim programlarında, programların önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, günlük hayatla ve diğer disiplinlerle bütünleştirilmiş öğretim programlarının toplamı olduğu belirtilmektedir (MEB, 2023, MEB, 2019; MEB, 2018). Bununla beraber her dersin öğretim programı bağımsız olarak hazırlanmıştır. Öğretim programlarına bağlı olarak dersler, bağımsız disiplinler şeklinde tasarlanmıştır. Ancak, bireyin zihinsel gelişimi tümünden gelimden tümevarıma doğrudur. Birey bu süreçte önce bütünü algılar ve anlamlandırır daha sonra ayrıntılara geçer. İlkokul çağındaki öğrenciler için yaşam bir bütündür. Bu dönemdeki çocuklar yaşamı parça parça olarak algılayamaz. Onlar, olgu ve olayları birbirinden bağımsız şekilde değil bir bütün olarak algırlar. Bu özelliğinden dolayı Hayat Bilgisi dersinin bu bütünlük içinde ele alınması ve öğretim programının bütünlük ilkesi kapsamında düzenlenmesi gerekmektedir (Sönmez, 2010). Dolayısıyla derslerin ilkökulda bağımsız disiplinler şeklinde işlenmesi hem eğitim hem de çocuğun zihinsel ve duygusal gelişimi açısından uygun değildir. Diğer yandan Hayat Bilgisi öğretim programlarının uygulanabilirliğinin değerlendirildiği çalışmalarda öğretmenlerin kazanımlar için önerilen ders saatlerini yetersiz buldukları (Altun & Güler, 2020; Karaman, 2019; Öztürk & Kalafatçı, 2016) Hayat Bilgisi derslerinin bazen ihmal edildiği (Gündoğan, 2020) belirtilmektedir. Bu anlamda hem dersler arasındaki bağlar kurmak hem zaman yaratmak hem de aynı ders saatinde birden fazla öğretim programının kazanımını kapsayacak şekilde derslerin bütünleştirilmesi bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır.

Hayat Bilgisi dersi temel yaşam becerilerine sahip kendini tanıyan, sağlıklı ve güvenli bir yaşam süren, toplum değerlerini özümseyen, doğaya ve çevreye duyarlı bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır (MEB, 2023). Türkçe dersi de öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dört dil becerisini kazanmalarını ve bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönden geliştirip etkili iletişim kurmalarını hedeflenmektedir (MEB, 2019). İki dersin programı incelendiğinde ikisinin de beceri ve değerleri ön plana alarak kazanımları yapılandırıldığı ve iki dersin kazanımlarının da disiplinlerarası yaklaşımın ilkelerine uygun özellikler barındırdığı görülmektedir. Dolayısıyla iki disiplinin kazanımları arasında anlam yakınlığı bulunmakta ve kazanımları bu anlam yakınlığına göre bütünleştirmek mümkündür.

Bütünsel yaklaşıma göre hiçbir şey bağlantısı koparılmış bir parça değildir. Evren bir bütündür ve her şey birbiriyle bağlantılıdır. Bütün birçok katman aracılığıyla her şeyi kapsamaktadır (Miller, 2008). Yaklaşımda olgu ve olayların birbirini tamamladığı savunulmaktadır. Bu açıdan olgu ve olayları parçalayıp birbiriyle karşılaştırarak onları dinamik bir dengede tutmak gerekir. Bütüncül eğitim de parçalara ayırma değil sentez ve birleştirme üzerinde durmaktadır (Palmer, 1993). Bu yaklaşıma göre birey, çevresindeki dünyayı bir bütün olarak algılamaktadır. Öğrenilen bilgiler de birbirinden bağımsız birimler değildir. Bu sebeplere bağlı olarak yaklaşım, öğrenmede, hem bilgi ve becerilerin hem de bunların kazanılması sürecinin bir bütün olarak planlanması ve değerlendirilmesi gerektiği üzerinde durmaktadır (Şimşek, 2008). Böylece öğrencilerin birçok dersin bilgi ve becerilerini sentezleyerek sorun çözebilme ve sorunlara farklı çözümler geliştirebilme olanağına sahip olmaları beklenmektedir (Baş, Işık Tertemiz, Tay, 2021).

Bütünleştirilmiş eğitim ile ilgili çalışmalar değerlendirildiğinde değer ve becerilerin bir veya birden fazla dersin programıyla ilişkilendirildiği ve bu eğitimlerin etkililiğinin incelendiği görülmektedir (Arslan, Erbay & Saygın, 2010; Çelebi, 2020; Deveci, 2016; Herdem, 2016; Katılmış, Ekşi & Öztürk, 2010). Bir çalışmada da aile destek eğitim rehberliği okul öncesi eğitim programı ile bütünleştirilerek annelerin çocuklarına olan tutumları incelenmiştir (Akosmanoğlu & Esra, 2021). Hayat Bilgisi dersi ile ilgili çalışmalarda da dersin öğretim programının farklı bağlamlarda araştırmalara konu olduğu görülmektedir. Bazı çalışmalarda programın uygulanmasına yönelik öğretmen görüşlerine başvurulurken (Altun & Güler, 2020; Batmaz, Batmaz & Kılıç, 2021; Erbil & Doğan, 2019) bazılarında ise öğretmen görüşleri çerçevesinde dersin kazanımları incelenmiştir (Ekmen & Demir, 2020; Esemen, 2019). Bazı çalışmalarda ise tarihsel süreçte yayınlanan Hayat Bilgisi dersi öğretim programlarının değerlendirildiği ve bu programların birbirleriyle karşılaştırıldığı görülmektedir (Akkaya, 2023; Aktay & Çetin, 2019; Atik & Akyaç, 2019; Selçuk & Aykaç, 2019; Tay & Baş, 2015). Kimi çalışmalarda da Hayat Bilgisi öğretim programı bazı öğeler bazında incelenmiştir (Avcı & Kayabaşı, 2018; Karacaoğlu, 2020; Karakuş, 2021; Karaman, 2019; Kıyıkçı, 2021). Çalışmalar değerlendirildiğinde Hayat Bilgisi dersinin başka bir ders ile bütünleştirilmediği belirlenmiştir.

Güncel öğretim programlarında bütün dersler için ortak bir bölüm olmakla beraber her dersin öğretim programı bağımsız olarak hazırlanmıştır. Öğretim programları her ders için ilgili konular ve bu konular arasındaki ilişkiler bağlamında düzenlenmiştir. Ancak öğretim programlarındaki dersler her ne kadar bağımsız birimler olarak programlanıp işlense de dersler arasında ilişkiler bulunmaktadır. Bu anlamda farklı dersler bir bütünün parçaları durumundadırlar. Günlük hayatta da ilkokul çağındaki çocuklar yaşamı birbirinden bağımsız konular olarak değil bir bütün olarak algılamakta ve yaşamaktadırlar. Dolayısıyla amacı çocuğu hayata hazırlamak olan eğitimin, ilkokul düzeyinde öğretimi bir bütün olarak ele alması ve ders içeriklerinin de bu doğrultuda hazırlanmasının öğrencinin öğrenmesine

faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda bağımsız ders programlarının kazanımları arasında ilişkilendirme yapılması ve bu ilişkilendirmeye uygun olarak derslerin bütünleştirilmesi önemli bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. Araştırmalar da bütünleştirmenin bazı nitelikleri olumlu bir şekilde etkilediğini göstermektedir. Baş, Işık Tertemiz ve Tay (2021) matematik ve Hayat Bilgisi öğretimi bütünleştirmenin matematik dersinin akademik başarı düzeyini artırdığını belirlemişlerdir. Engin ve Uygun (2014) Türkçe ve Beden eğitim öğretim programları ile bütünleştirilen değerler eğitimi programının öğrencilerin bilişsel davranışlarına ve değer gösterme düzeylerini olumlu yönde etkilediğini saptamışlardır. Diğer yandan kazanımların ilişkilendirilerek bütünsel olarak işlenmesinin zaman yönetimi, planlama, bağlantı kurma, yaparak-yaşayarak öğrenme, etkinlik hazırlama ve eğlenerek öğrenme gibi konulara da katkıda bulunması beklenmektedir. Bunun yanı sıra ilişkilendirmenin, daha kapsayıcı etkinlik hazırlanmasına da hizmet etmesi beklenmektedir. Çalışma sonuçlarının öğretmenlere, program değerlendirme uzmanlarına ve sınıf öğretmenliği lisans eğitimine katkıda bulunması beklenmektedir. Bu çerçevede araştırmanın amacı birinci sınıf Hayat Bilgisi ve Türkçe dersi kazanımlarını ilişkilendirilerek bütünleştirilmiş bir program örneği ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma nitel araştırma modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın deseni durum çalışmasıdır. McMillan (2000), durum çalışması ile bir veya birden çok programın, ortamın veya olayın detaylıca incelendiğini belirtmektedir. Çalışmada 2019 ilkököl Türkçe ve 2023 Hayat Bilgisi öğretim programları durum olarak seçilmiştir. Söz konusu programlardaki kazanımlar detaylı bir şekilde incelenerek bütünleştirilebilir olanları belirlendiği için bu yöntemle başvurulmuştur. Durum çalışmasında daha fazla durumu açıklamak için tek bir veya birden fazla durum derinlemesine çalışılmaktadır (Gerring, 2007). Bu çalışmada da ilkököl birinci sınıf programındaki iki dersin kazanımları bütünselleştirilebilir eğitim açısından araştırmaya dâhil edilmiştir. Böylece iki dersin programı arasındaki ortak noktalar belirlenmeye çalışılmıştır.

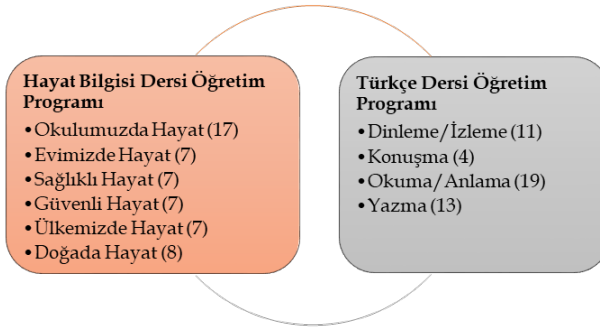
Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerini toplamak için doküman analizi kontrol formu kullanılmıştır. Formun hazırlanması sürecinde ikisi alan uzmanı ikisi de sınıf öğretmeni olmak üzere dört kişinin görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda son hali verilen form, ilkököl birinci sınıf Hayat Bilgisi dersi öğretim programında yer alan ünite ve kazanımlar ölçüt alınarak hazırlanmıştır. Kontrol formu iki boyuttan oluşmaktadır. Birinci boyutta Hayat Bilgisi dersinin ünite ve kazanımlarına

yer verilirken ikinci boyutta Hayat Bilgisi dersi kazanımları ile ilişkilendirilebilecek birinci sınıf Türkçe dersi kazanımlarına yer verilmiştir. Hayat Bilgisi dersi kazanımları ile ilişkilendirilen Türkçe dersi kazanımları beceri alanı belirtilerek Hayat Bilgisi dersi kazanımları karşısına yazılmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri, ilkokul 2019 Türkçe ve 2023 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programları aracılığıyla toplanmıştır. İki dersin öğretim programı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının web sayfasından alınmıştır. Hayat Bilgisi ve Türkçe derslerinin öğretim programlarında yer alan ünite, beceri ve kazanım sayıları Şekil 1'de sunulmuştur:

Şekil 1. Hayat Bilgisi ve Türkçe Derslerinin Ünite-Beceri ve Kazanım Durumları

Verilerin Analizi

Araştırma verileri doküman analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Doküman analizi formu kullanılarak Hayat Bilgisi dersi öğretim programındaki 53 kazanım ile Türkçe dersi öğretim programındaki 46 kazanım incelenmiştir. Programlar incelenirken kazanımlar konu, anlam ve ortak bir etkinlikle verilebilme durumlarına göre ilişkilendirilmiştir. İlişkilendirilen kazanımlar sunulurken Hayat Bilgisi dersi kazanımları birinci sütunda Türkçe dersi kazanımları ise ikinci sütunda verilmiştir. Eşleştirme yapılırken bazı Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımı ile ilişkilendirilebileceği görülmüştür. Bu tür durumlarda Türkçe dersi kazanımları sadece bir tane Hayat Bilgisi dersi kazanımı ile ilişkilendirilmiştir. Veriler analiz edilirken kazanımların öğretim programındaki kodları kazanım ifadeleri ile birlikte yazılmıştır. Kodlamada harfler ve sayılar kullanılmıştır. Ders isimleri büyük harflerle gösterilirken sınıf düzeyi, ünite ve kazanım numaraları ise sayılarla gösterilmiştir. Örneğin HB.1.2.3 kodunda HB, Hayat Bilgisi dersini; 1,

sınıf düzeyini; 2, ünite numarasını ve 3 de kazanım numarasını ifade etmektedir. Ulaşılan bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur. Tablolarda Hayat Bilgisi dersi kazanımları dersin üniteleri altında sıralanarak bu kazanımlarla ilişkilendirilen Türkçe dersi kazanımları karşılına yazılmıştır. Böylece bütünleştirilmiş kazanımlar elde edilmiştir. Bazı kazanımlar birden fazla kazanımla ilişkilendirmeye uygun olmakla beraber veriler analiz edilirken sınıflandırmaya gidilerek Türkçe dersi kazanımları sadece bir defa Hayat Bilgisi dersi kazanımları ile ilişkilendirilmiştir.

Geçerlik, Güvenirlik ve Etik

Araştırma sonuçlarının geçerlik ve güvenilirliği için öncelikle araştırmada izlenen yol ve ulaşılan sonuçlara ne şekilde ulaşıldığı yöntem bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. İki dersin kazanımları ilişkilendirilirken alanı sınıf eğitimi olan bir uzmandan bağımsız olarak Hayat Bilgisi dersinin ilk iki ünitesinin kazanımlarını Türkçe dersi kazanımları ile ilişkilendirmesi istenmiştir. İlişkilendirilen kazanımlarla ilgili iki görüşün büyük oranda örtüştüğü görülmüştür. Farklı görüşlerin daha çok Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımı ile ilişkilendirilebilir olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir. Son olarak, ulaşılan sonuçların isabetliliği ile ilgili olarak araştırmada her ünite ve beceri için kullanılan formlar iki alan araştırmacısı ve bir Türkçe ve bir sınıf öğretmeni tarafından değerlendirilmiştir.

Bu araştırma için etik kurulu kararı gerekmemektedir.

BULGULAR

Bütünseleğitim açısından Hayat Bilgisi dersi Okulumuzda Hayat ünitesi kazanımları ile ilişkilendirilen birinci sınıf Türkçe dersi kazanımları Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Okulumuzda Hayat Ünitesi Kazanımları ile İlişkilendirilen Türkçe Dersi Kazanımları

Okulumuzda Hayat Ünitesi Kazanımları	Birinci Sınıf Türkçe Dersi Kazanımları
1. Sınıf içi tanışma etkinliğine katılır.	Dinleme/İzleme - 9. Sözlü yönergeleri uygular.
2. Kendisiyle akranları arasındaki benzer ve farklı yönleri ayırt eder.	Konuşma - 2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
3. Okula geliş ve okuldan gidişlerde güvenlik kurallarına uyar.	Yazma - 1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.
4. Sınıfının okul içindeki yerini bulur.	
5. Sınıf içerisinde bulunan ders araç ve gereçleri ile şeref köşesini tanıır.	Okuma/Anlama - 13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

Okulumuzda Hayat Ünitesi Kazanımları	Birinci Sınıf Türkçe Dersi Kazanımları
6. Bayrak töreninde nasıl davranması gerektiğini kavrar.	Dinleme/İzleme - 1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder.
7. Okulunun bölümlerini tanıır.	Okuma - 3. Hece ve kelimeleri okur.
8. Tuvalet kullanma ve temizlik alışkanlığı geliştirir.	Konuşma - 3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.
9. Okul çalışanlarını tanıır.	
10. İhtiyaç duyduğu durumlarda okul çalışanlarından yardım alır.	Konuşma - 1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.
11. Sınıf içi kuralları belirleme sürecine katılır.	Dinleme/İzleme - 8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.
12. Okul kurallarına uyar.	
13. Okulda iletişim kurarken nezaket kurallarına uyar.	Dinleme/İzleme - 11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.
14. Okul içi etkinliklerde görev almaya istekli olur.	
15. Oyunlara katılmaya ve oyun oynamaya istekli olur.	Dinleme/İzleme - 2. Duyduğu sesleri taklit eder.
16. Okulla ilgili olumlu duygu ve düşünceler geliştirir.	Yazma - 3. Hece ve kelimeler yazar.
17. Kullanacağı ders araç ve gereçlerini seçer.	

Tablo 1’de görüldüğü gibi, Hayat Bilgisi dersi Okulumuzda Hayat ünitesi kazanımlarının 12 tanesinin Türkçe dersi kazanımlarıyla ilişkilendirilebileceği belirlenmiştir. İlişkilendirilen kazanımlar, kazanımlara önerilen bütün süre bütünsel olarak işlenebileceği gibi derslerin bir kısmı bütünsel bir kısmı bağımsız olarak da işlenebilir. Hayat Bilgisi dersi öğretim programında Okulumuzda Hayat ünitesi için önerilen süre 46 ders saattir. Sınıftaki öğrencilerin durumuna göre değişmekle beraber üniteye her bir kazanım için ön görülen süre yaklaşık olarak üç ders saattir. Türkçe dersi kazanımları için öğretim programında herhangi bir süre önerisi bulunmamaktadır. Ancak, yıllık ders saati sayısı kazanım sayısına bölündüğünde her kazanıma yedi ders saatinden fazla zaman düşmektedir. Ders süreleri dikkate alındığında, Hayat Bilgisi ve Türkçe derslerinin en az 12’sinin bütünsel olarak işlenebileceği ortaya çıkmaktadır. Bununla beraber Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımlarıyla ilişkilendirilebilmesi de mümkündür. Örneğin Hayat Bilgisi dersi “HB1.1.14. Sınıf içi kuralları belirleme sürecine katılır” kazanımı Türkçe dersi “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımı ile ilişkilendirilebilmektedir. Bu durumda iki dersi kapsayan daha fazla bütünsel ders işlemek de mümkündür.

Hayat Bilgisi dersi Evimizde Hayat ünitesi kazanımları ile ilişkilendirilen birinci sınıf Türkçe dersi kazanımları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. *Evimizde Hayat Ünitesi Kazanımları İle İlişkilendirilen Türkçe Dersi Kazanımlar*

Evimizde Hayat Ünitesi Kazanımları	Birinci Sınıf Türkçe Dersi Kazanımları
1. Aile bireylerini tanıtır.	Dinleme/İzleme - 4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
2. Aile hayatının önemini kavrar.	Okuma - 7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.
3. Evinin yerini tarif eder.	Okuma - 6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
4. Evde aile bireyleri ile iletişim kurarken nezaket kurallarına uyar.	Konuşma - 4. Konuşma stratejilerini uygular.
5. Evdeki kaynakları verimli bir şekilde kullanır.	Okuma - 4. Basit ve kısa cümleleri okur.
6. Gün içerisinde neler yapabileceğini planlar.	Yazma - 5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.
7. İstek ve ihtiyaçları arasındaki farkı ayırt eder.	Okuma - 9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.

Tablo 2’de görüldüğü gibi, Hayat Bilgisi dersi Evimizde Hayat ünitesinin bütün kazanımlarının Türkçe dersi kazanımlarıyla ilişkilendirilebileceği belirlenmiştir. Buna göre, bu üniteye bütün Hayat Bilgisi dersi kazanımlarının Türkçe dersi kazanımlarıyla bütünsel olarak işlenebileceği görülmektedir. Hayat Bilgisi dersi öğretim programında, Evimizde Hayat ünitesi için önerilen 26 ders saati ve Türkçe öğretim programında her bir kazanıma düşen ders süresinin yedi ders saatinden fazla olduğu dikkate alındığında, en az yedi ders saatinde Hayat Bilgisi ve Türkçe derslerini bütünsel olarak işlemek mümkündür. Dolayısıyla, ilişkilendirilen kazanım gruplarının her biri için dersler bir ders saatinde bütünsel olarak işlenebileceği gibi birden fazla ders saatinde de bütünsel işlenebilmektedir.

Hayat Bilgisi dersi Sağlıklı Hayat ünitesi kazanımları ile ilişkilendirilen birinci sınıf Türkçe dersi kazanımları Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. *Sağlıklı Hayat Ünitesi Kazanımları ile İlişkilendirilen Türkçe Dersi Kazanımları*

Sağlıklı Hayat Ünitesi Kazanımları	Birinci Sınıf Türkçe Dersi Kazanımları
1. Kişisel bakımını düzenli olarak yapar.	
2. Sağlığını korumak için alması gereken önlemleri fark eder.	Dinleme/İzleme - 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
3. Sağlığı için yararlı yiyecek ve içecekleri seçer.	
4. Gün içerisinde öğünlere uygun ve dengeli beslenir.	
5. Temizlik kurallarına dikkat ederek kendisi için yiyecek hazırlar.	
6. Yemek yerken görgü kurallarına uyar.	
7. Kitle iletişim araçlarını kullanırken beden sağlığını korumaya özen gösterir.	Yazma - 6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

Tablo 3'te görüldüğü gibi, Hayat Bilgisi dersi Sağlıklı Hayat ünitesi kazanımlarının iki tanesinin Türkçe dersi kazanımlarıyla ilişkilendirilebileceği belirlenmiştir. Buna göre, Hayat Bilgisi ve Türkçe dersleri, Sağlıklı Hayat ünitesinin iki kazanımı süresince bütünsel olarak işlenebileceği gibi en az iki ders saatinde de bütünsel olarak işlenebileceği görülmektedir. Ancak Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımıyla ilişkilendirilebilmesi de mümkündür. Örneğin, tabloda ilişkilendirilmemiş olmakla birlikte, Hayat Bilgisi dersi kazanımı "HB.1.3.6. Yemek yerken görgü kurallarına uyar." Türkçe dersi kazanımı "T.1.19. Sözlü yönergeleri uygular." ile ilişkilendirilebilmektedir. Dolayısıyla bu üniteye daha fazla bütünsel ders işlemek de mümkündür.

Hayat Bilgisi dersinin Güvenli Hayat ünitesi kazanımları ile ilişkilendirilen birinci sınıf Türkçe dersi kazanımları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. *Güvenli Hayat Ünitesi Kazanımları ile İlişkilendirilen Türkçe Dersi Kazanımlar*

Güvenli Hayat Ünitesi Kazanımları	Birinci Sınıf Türkçe Dersi Kazanımları
1. Okulda ve evde güvenlik kurallarına uyar.	
2. Okula geliş ve okuldan gidişlerde insanların trafikteki davranışlarını gözlemler.	
3. Okula geliş ve gidişlerinde trafik kurallarına uyar.	Okuma - 10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
4. Çevresindeki kişilerle iletişim kurarken güvenlik kurallarını uygular.	Dinleme/İzleme - 10. Dinleme stratejilerini uygular.
5. Acil durumlar sırasında yapılması gerekenleri söyler.	Dinleme/İzleme - 5. Dinlediklerinde/ izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur.
6. Teknolojik araç ve gereçleri güvenli bir şekilde kullanır.	Okuma - 12. Okuma stratejilerini uygular.
7. Kendisi için güvenli ve güvensiz alanları ayırt eder.	Yazma - 13. Yazma stratejilerini uygular.

Tablo 4'te görüldüğü gibi, Hayat Bilgisi dersi Güvenli Hayat ünitesinin kazanımlarının beş tanesinin Türkçe dersi kazanımları ile ilişkilendirilebileceği belirlenmiştir. Hayat Bilgisi dersi öğretim programında Güvenli Hayat ünitesi için önerilen süre 19 ders saatidir. İlişkilendirilen kazanımlar ve öneriler dikkate alındığında, Güvenli Hayat ünitesinin beş kazanımı süresince Hayat Bilgisi ve Türkçe dersleri bütünsel olarak işlenebileceği gibi en az beş ders saatinde de bütünsel olarak işlenebilmesi mümkündür. Bununla beraber, Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımlarıyla ilişkilendirilmesi durumunda Güvenli Hayat ünitesi süresince bütünsel ders sayısı artırılabilir. Örneğin Hayat Bilgisi dersi "HB.1.4.2. Okula geliş ve okuldan gidişlerde insanların trafikteki davranışlarını gözlemler." kazanımı, Türkçe dersi "T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur." kazanımı ile ilişkilendirilebilmektedir. Dolayısıyla, bu üniteye iki dersi kapsayan daha fazla bütünsel ders işlemek mümkündür.

Hayat Bilgisi dersi Ülkemizde Hayat ünitesi kazanımları ile ilişkilendirilen birinci sınıf Türkçe dersi kazanımları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. *Ülkemizde Hayat Ünitesi Kazanımları ile İlişkilendirilen Türkçe Dersi Kazanımları*

Ülkemizde Hayat Ünitesi Kazanımları	Birinci Sınıf Türkçe Dersi Kazanımları
1. Yaşadığı yeri bilir.	Okuma - 5. Kısa metinleri okur.
2. Yakın çevresindeki tarihi, doğal ve turistik yerleri fark eder.	Okuma - 17. Metnin konusunu belirler.
3. Ülkemizin genel özelliklerini tanıır.	Yazma - 12. Yazma çalışmaları yapar.
4. Ülkemizde, farklı kültürlerden insanlarla bir arada yaşadığını fark eder.	Dinleme/İzleme - 6. Dinlediği/izlediği metni anlatır.
5. Atatürk'ün hayatını bilir.	Okuma-Anlama - 15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
6. Millî gün, bayram, tören ve kutlamalara katılmaya istekli olur.	Okuma - 8. Şiir okur.
7. Dinî gün ve bayram kutlamalarına istekle katılır.	Yazma - 11. Yazdıklarını paylaşır.

Tablo 5'te görüldüğü gibi, Hayat Bilgisi Ülkemizde Hayat ünitesinin kazanımlarının tümünün Türkçe dersi kazanımları ile ilişkilendirilebileceği belirlenmiştir. Bu durum, Hayat Bilgisi ünitesi boyunca bütünsel dersler işlenebileceğini göstermektedir. Hayat Bilgisi dersi öğretim programında, Ülkemizde Hayat ünitesi için önerilen sürenin 19 ders saati olduğu dikkate alındığında üniteye her kazanıma iki veya üç ders saati düşmektedir. Diğer yandan Türkçe dersinin her bir kazanımına düşen sürenin yedi ders saatinden fazla olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, bu üniteye ilişkilendirilen kazanım gruplarının her biri için en az bir bütünsel ders işlenebileceği gibi 19 ders saatinin tümünde de bütünsel dersler işlenebilir.

Hayat Bilgisi dersi Doğada Hayat ünitesi kazanımları ile ilişkilendirilen birinci sınıf Türkçe ve matematik dersi kazanımları Tablo 6'de sunulmuştur.

Tablo 6. *Doğada Hayat Ünitesi Kazanımları İle İlişkilendirilen Türkçe Dersi Kazanımları*

Doğada Hayat Ünitesi Kazanımları	Birinci Sınıf Türkçe Dersi Kazanımları
1. Yakın çevresinde bulunan hayvanları gözlemler.	
2. Yakın çevresinde bulunan bitkileri gözlemler.	Yazma - 6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
3. Yakın çevresinde bulunan hayvanları ve bitkileri korumaya özen gösterir.	
4. Doğayı ve çevresini temiz tutma konusunda duyarlı olur.	Okuma - 11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.

Doğada Hayat Ünitesi Kazanımları	Birinci Sınıf Türkçe Dersi Kazanımları
5. Geri dönüşümü yapılabilecek maddeleri ayırt eder.	Okuma-Anlama - 19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.
6. Güneş, Ay, Dünya ve yıldızları gözlemler.	Yazma - 9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler.
7. Mevsimleri ve özelliklerini araştırır.	Okuma-Anlama - 18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.
8. Mevsimlere göre doğada meydana gelen değişiklikleri kavrar.	Okuma-Anlama - 16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.

Tablo 6'da görüldüğü gibi, Hayat Bilgisi dersi Doğada Hayat ünitesinde bulunan kazanımların altısının Türkçe dersi kazanımlarıyla ilişkilendirilebileceği belirlenmiştir. Hayat Bilgisi dersi öğretim programında Doğada Hayat dersi kazanımları için önerilen süre 22 ders saatidir. Önerilen ders süresi ve yapılan ilişkilendirmeye göre, Doğada Hayat ünitesi süresince en az altı en fazla 22 ders saatinde iki dersi kapsayan bütünsel dersler işlemek mümkündür. Ancak, Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımları ile ilişkilendirilmesi durumunda bütünsel olarak işlenebilecek ders sayısı artırılabilir. Örneğin Türkçe dersi kazanımlarından “T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.” kazanımı, Hayat Bilgisi dersi “HB.1.6.1. Yakın çevresinde bulunan hayvanları gözlemler.” kazanımı ile ilişkilendirilebilmektedir. Dolayısıyla Doğada Hayat ünitesi süresince iki dersi kapsayan daha fazla bütünsel ders tasarlayıp işlemek mümkündür.

Yukarıdaki ilişkilendirmelerin yanında bazı Türkçe dersi kazanımlarının Hayat Bilgisi dersi kazanımlarıyla ilişkilendirilemediği de belirlenmiştir. Bu kazanımlar “T.1.1.3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder. (Dinleme/izleme)”, “T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar. (Yazma)”, “T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar. (Yazma)”, “T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır. (Yazma)”, “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır. (Yazma)”, “T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir. (Yazma)”, “T.1.3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanıır. (Okuma)” ve “T.1.3.2. Harfi tanıır ve seslendirir.” olarak belirlenmiştir. Sonuç olarak Türkçe dersi birinci sınıf programında yer alan sekiz kazanım da Hayat Bilgisi dersi kazanımlarıyla ilişkilendirilememiştir. Bu kazanımlar, tasarlanacak etkinliğe göre kısmen ilişkilendirilebilse de bunların bağımsız derslerde işlenmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

İlkokulda güncel Hayat Bilgisi ve Türkçe dersleri öğretim programları bağımsız programlar şeklinde tasarlanmıştır. Buna bağlı olarak bu dersler bağımsız dersler şeklinde işlenmektedir. Hayat Bilgisi öğretim programında 53 kazanım için 144, Türkçe dersi öğretim programında da 47 kazanım için 360 ders saati önerilmiştir.

Buna göre, Hayat Bilgisi dersinin her kazanımına iki-üç ders saati düşerken Türkçe dersinin her kazanımı için yedi-sekiz ders saati düşmektedir. Ancak iki dersin kazanımlarının ilişkilendirilebileceği ve derslerin ortak etkinliklerle bütünsel şekilde işlenmeye uygun olduğu düşünülmüştür. Bu açıdan araştırmada bütünsel eğitim açısından ilkokul birinci sınıf Hayat Bilgisi ve Türkçe dersi kazanımları incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre ulaşılan sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Hayat Bilgisi dersi Okulumuzda Hayat ünitesinde 17 kazanım yer almaktadır. Öğretim programında bu üniteye ayrılan süre 46 ders saatidir. Kazanımların incelenmesi sonucunda 17 kazanımın 12 tanesinin Türkçe dersi kazanımları ile ilişkilendirilebileceği ve dolayısıyla iki dersi kapsayan en az 12 bütünsel ders işlenebileceği belirlenmiştir. Araştırmada, Türkçe dersi kazanımları sadece bir defa Hayat Bilgisi dersi kazanımları ile ilişkilendirilmiştir. Dolayısıyla Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımıyla ilişkilendirilmesi durumunda bu üniteye işlenebilecek bütünsel ders sayısı daha da artırılabilir. Programdaki süreye bakıldığında Okulumuzda Hayat ünitesinin birinci sınıfın ilk üç ayını kapsadığı görülmektedir. Bu sürede öğrenciler, henüz okuma yazmayı öğrenmediklerinden derslerin bağımsız disiplinler şeklinde işlenmesinden ziyade bütünsel olarak işlenmesinin öğretimin niteliğine ve zaman yönetimine katkıda bulunması beklenmektedir. Diğer yandan kazanımların bütünsel işlenmesinin öğretime çeşitli alanlarda desteğe ihtiyacı olan ve dezavantajlı öğrencilerle birebir ilgilenme fırsatı da sunması beklenmektedir.

Hayat Bilgisi dersinin ikinci ünitesi Evimizde Hayattır. Bu üniteye yedi kazanım bulunmaktadır. Öğretim programında bu ünite için önerilen süre 19 ders saatidir. Kazanımların incelenmesi sonucunda üniteye bütün kazanımların Türkçe dersi kazanımları ile ilişkilendirilebileceği ve dolayısıyla bu üniteye en az yedi ders bütünsel işlenebileceği belirlenmiştir.

Hayat Bilgisi dersinin üçüncü ünitesi Sağlıklı Hayat ünitesidir. Üniteye yedi kazanım bulunmakta ve bu kazanımlar için önerilen süre 19 ders saatidir. Yapılan incelemede Türkçe dersi kazanımlarından iki tanesinin bu ünite kazanımları ile ilişkilendirilebileceği ve en az iki ders saatinin bütünsel olarak işlenebileceği saptanmıştır. Diğer yandan Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımlarıyla ilişkilendirilmesi durumunda bu üniteye işlenebilecek bütünsel ders sayısı daha da artırılabilir.

Hayat Bilgisi dersinin dördüncü ünitesi Güvenli Hayattır. Bu üniteye de yedi kazanım bulunmaktadır. Öğretim programında bu ünite için önerilen zaman 19 ders saatidir. Kazanımların incelenmesi sonucunda Türkçe dersi kazanımlarından beş tanesinin bu ünite kazanımları ile ilişkilendirilebileceği ve bütünsel olarak işlenebileceği belirlenmiştir. Dolayısıyla bu üniteye en az beş ders saatinin bütünsel olarak işlemek mümkündür.

Hayat Bilgisi dersinin beşinci ünitesi olan Ülkemizde Hayat ünitesinde de yedi kazanım bulunmaktadır. Ünite için önerilen süre 19 ders saatidir. İnceleme sonucunda ünitenin bütün kazanımlarının Türkçe dersi kazanımları ile ilişkilendirilebilmekte ve en az yedi ders bütünsel olarak işlenebilmektedir.

Hayat Bilgisi dersinin altıncı ünitesi olan Doğada Hayat ünitesinde sekiz kazanım bulunmaktadır. Öğretim programında bu ünite için önerilen süre 22 ders saatidir. Kazanımlarının altı tanesinin Türkçe dersi kazanımları ile ilişkilendirilebileceği ve dolayısıyla en az altı dersin bütünsel olarak işlenebileceği ortaya çıkmıştır.

Sonuç olarak, ilkokul birinci sınıf öğretim programında bulunan 53 Hayat Bilgisi ve 47 Türkçe dersi kazanımından 39 tanesinin birbiriyle ilişkilendirilebileceği ve bütünsel olarak işlenebileceği belirlenmiştir. Baş, Işık Tertemiz ve Tay (2021) bütünlendirilmiş matematik ve hayat bilgisi öğretiminin öğrencilerin matematik dersi akademik başarısını artırmada etkili olduğunu, Bolat (2016) da öğrencinin farklı disiplinleri aynı anda öğrenmesinin derinlemesine öğrenme, derse yönelik olumlu tutum ve zaman kazandığını vurgulamaktadır. Demirel, Tuncel, Demirhan ve Demir (2008) de disiplinlerarası yaklaşımı temele alan uygulamaların öğrencilerin bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimine olumlu katkılar sağladığını saptamıştır. Araştırmalar da kazanımların doğru bir şekilde birleştirilmesi ve uygun etkinlik örnekleriyle desteklenerek bütünsel olarak işlenmesi durumunda öğrenci başarısının arttığını belirtmektedir (Budak Coşkun, 2009; Özhamamcı, 2013; Simon, 2015; Tekerek & Cebesoy, 2017; White & Carpenter, 2008). Bu etkinlikler öğrencilerin derse yönelik ilgilerini arttırmakta ve olumlu tutum geliştirme, işbirliği içinde çalışma, karar verme ve eleştirel düşünme becerilerine katkıda bulunmaktadır.

Bununla beraber, öğretmenlerin dersler arasında ilişki ve bağlantı kurma deneyimlerinin yetersiz olduğu da vurgulanmaktadır (Mason, 1996). Öğretmenlerin farklı dersleri bütünlendirme ile ilgili bilgi ve yeteneklerinin yetersiz olması durumunda, bu dersleri bütünlendirmeleri ve öğretebilmeleri bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır (Aybek, 2001). Dolayısıyla bütünsel eğitimin başarısı, büyük oranda öğretmenin bütünlendirilmiş eğitim yaklaşımıyla ilgili bilgi, istek ve uygulama deneyimine bağlıdır. Bu anlamda hizmet öncesi öğretmen eğitimi bu yaklaşıma göre düzenlenerek öğretmen adayları yetiştirilebilir. Öğretmenler de hizmetiçi eğitim programlarıyla bilgilendirilebilir.

Bütünsel eğitim, parçayı bütünle birleştirmeyi amaçlamaktadır (Kessler, 2005). Burada bütünlendirme modellerinden paylaşımlı model izlenerek her biri bir parça durumunda olan kazanımlar bir araya getirilerek iki ders kapsamında bütünler oluşturulmuştur. Paylaşmalı model, eğitim programının iki bağımsız disiplinini tek bir odaklanmış görüntü haline getirmektedir. Bu modelde üst üste gelen kavramlar planlanırken iki disiplinin de öğretimi amaçlanmaktadır (Gürkan, Gökçe, 1999). Bu bütünlendirmeye göre, Hayat Bilgisi ve Türkçe derslerini kapsayan en az

39 en fazla 106 ders saatinin bütünsel olarak işlenmesi mümkündür. Kazanımlar ilişkilendirilirken aralarındaki anlam ilişkisine göre, her dersten birer tane olacak şekilde ilişkilendirilmiştir. Ancak bazen kazanımların birden fazla ilişkilendirilmesi de mümkündür. Dolayısıyla, bütünsel ders sayısı daha da artırılabilir. Diğer yandan, her ne kadar araştırmada sadece anlam yakınlığına göre kazanımlar ilişkilendirilse de etkinlik ve içeriğe göre de farklı kazanımlar birbiriyle ilişkilendirilebilir. Bu anlamda, kazanımların ilişkilendirilmesinde kazanım ifadesi kadar kazanım için planlanan etkinlikler de önemlidir. Bir etkinlik, tek bir kazanım ifadesine göre hazırlanacağı gibi birden fazla kazanım ifadesini kapsayacak şekilde de tasarlanabilir. Bu anlamda, öğretmenin geliştireceği etkinliklerin hangi dersleri ve kazanımları kapsayacağı belirleyicidir.

Bu çalışmada Hayat Bilgisi ve Türkçe dersleri öğretim programları kazanımları ilişkilendirilerek bütünleştirilmiş bir program örneği ortaya konulmuştur. Alandaki çalışmalarda daha çok belirli bir konu veya ünite bağlamında bütünleştirmeler yapılarak uygulanmış ve uygulama sonuçları ortaya konulmuştur. Bu çalışmada ise belirli bir konu ve ünite özelinde bütünleştirme yapmanın ünitesinde birinci sınıf düzeyindeki bütün kazanımları kapsayan bir bütünleştirme ortaya konulmuştur. Araştırma bu yönüyle alandaki çalışmalardan farklılaşmaktadır. Bu anlamda özellikle ilkökul birinci sınıfta, farklı ders kazanımlarının birbiriyle ilişkilendirildiği başka bütünsel programlar da hazırlanabilir. Bütünleştirilmiş programlar birinci sınıf haftalık ders sayısını azaltmanın yanı sıra öğrencinin, dersler arasındaki bağı görmelerine katkıda bulunabilir.

Sınıf öğretmenleri birinci sınıfta bütün dersleri olmazsa bile bazı derslerde bütünleştirilmiş kazanımlara uygun etkinlikler hazırlanarak bütünsel dersler işleyebilir.

İlkokul programları hazırlanırken, öğretim programlarında bütünleştirilebilir kazanımlar, kazanım açıklamalarında belirtilebilir ve öğretmenlerin derslerin bir kısmının bütünsel yaklaşıma göre işlemeleri istenebilir.

Öğretmenlere hem kazanımları bütünleştirme hem de bütünleştirilen kazanımlara uygun içerikler hazırlamaları ile ilgili hizmet içi eğitim, hizmet öncesi eğitiminde de sınıf öğretmeni adaylarına dersler arasındaki bütünleştirme ve buna uygun etkinlik-materyal geliştirme konularında eğitim verilebilir.

TEŞEKKÜR VE AÇIKLAMALAR

Çalışmamıza katkı sağlayan uzmanlara teşekkür ederiz.

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKLAR

- Akkaya, A. (2023). 2018 ve 2023 Hayat bilgisi dersi öğretim programlarının karşılaştırılması. *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 4(1), 60-69.
- Akosmanoğlu, E., & Bedel, A. (2021). Okul öncesi eğitim programı ile bütünleştirilmiş aile destek eğitim rehberliği-nin (OBADER) annelerin çocuklarına karşı tutumlarına etkisinin incelenmesi. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 5(1), 44-65. <https://doi.org/10.24130/ecccd-jecs.1967202151257>
- Aktay, S., & Çetin, H. S. (2019). 2015 ve 2018 hayat bilgisi dersi öğretim programları. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(Özel Sayı), 577-600. <https://doi.org/10.17494/ogusbd.548537>
- Aladağ, S. (2016). Hayat bilgisi: Tanımı, amacı ve doğası. Editör S. Güven ve S. Kaymakçı. *Hayat bilgisi öğretimi*. Ss.1-21. Ankara: Pegem Akademi
- Altun, T., & Güler, T. (2020). Sınıf öğretmenlerinin yenilenen hayat bilgisi programı hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 54-78. <https://doi.org/10.33711/yyuefd.671854>
- Arslan, E., Erbay, F., & Saygın, Y. (2010). Yaratıcı drama ile bütünleştirilmiş iletişim becerileri eğitiminin çocuk gelişimi ve eğitimi bölümü öğrencilerinin iletişim becerilerine etkisinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (23), 1-8.
- Atik, S., & Aykaç, N. (2019). Hayat bilgisi öğretim programlarının değerlendirilmesi (1926-2018). *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(4), 708-722. <https://doi.org/10.24315/tred.520314>
- Avcı, E. K., & Kayabaşı, Z. E. K. (2018). Hayat bilgisi dersi öğretim programlarının amaçlarındaki değerlerin içerik analizi (1936-2018). *Değerler Eğitimi Dergisi*, 16(35), 27-56.
- Aybek, B. (2001). Disiplinlerarası (bütünleştirilmiş) öğretim yaklaşımı. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3, 1-7.
- Baş, M., Tay, B., & Işık Teremiz, N. (2021). Bütünleştirilmiş matematik ve hayat bilgisi öğretiminin ilkökul 3. sınıf öğrencilerinin derslerdeki akademik başarılarına etkisi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(4), 1311-1327. <https://doi.org/10.17240/albuefd.2021.-1000871>
- Batmaz, O., Batmaz, M. C., & Kılıç, A. (2021). Covid-19 salgın döneminde sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersi öğretimine yönelik görüşleri. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(3), 1665-1677. <https://doi.org/10.33206/mjss.844717>
- Bolat, Y. (2016). *Kavram temelli disiplinler arası yaklaşıma göre tasarlanan ünitenin otantik değerlendirmesine yönelik bir eylem araştırması* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Budak Coşkun, S. (2009). İlköğretim 8. sınıf matematik dersinin disiplinler arası yaklaşımı ile işlenmesinin öğrencilerin matematik başarıları ve eleştirel düşünme eğilimleri üzerindeki etkisinin incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Çelebi, G. (2020). *Beşinci sınıf matematik öğretim programı ile bütünleştirilmiş bilimsellik değeri eğitim programının etkililiğinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Çelik, Ö. (2022). Hayat bilgisi dersinin amacı, kapsamı ve içeriği. Editör V. Aktepe ve M. Gündüz. *Kuramdan uygulamaya Hayat Bilgisi öğretimi* içinde. ss.2-25. Ankara: Pegem Akademi
- Demirel, Ö., Tuncel, İ., Demirhan, C., & Demir, K. (2008). Çoklu zekâ kuramı ile disiplinlerarası yaklaşımı temel alan uygulamalara ilişkin öğretmen-öğrenci görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 33(147), 14-25.
- Deveci, İ. (2016). *Fen bilimleri öğretim programıyla (5-8) bütünleştirilmiş girişimcilik eğitimi modüllerinin geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Ekmen, M., & Demir, M. K. (2020). Hayat bilgisi öğretim programı kazanımlarının öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 77, 35-57. 10.29228/JASS.39581
- Engin, G., & Uygun, S. (2014). Türkçe ve beden eğitimi öğretim programları ile bütünleştirilmiş değerler eğitimi programının etkililiği. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 10(4), 942-969. <https://doi.org/10.17244/eku.84315>
- Erbil, B. A., & Doğan, B. (2019). İlkokul hayat bilgisi dersi öğretim programı için öğretmenlerin görüşlerine göre ortaya çıkan ihtiyaçlar. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 14-26.
- Esemen, A. (2019). Hayat bilgisi öğretim programı kazanımlarının kök değerler ile ilişkisinin değerlendirilmesi. *Maarif Mektepleri Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 16-29. <https://doi.org/10.46762/mamulebd.741720>
- Gündoğan, A. (2020). İlkokul öğrencilerinin gözünden hayat bilgisi dersi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 10(1), 31-53. <https://doi.org/10.18039/ajesi.681910>
- Gürkan, T., & Gökçe, E. (1999). Eğitim programlarını bütünleştirmenin on yolu. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 32(1), 29-39. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001166
- Herdem, K. (2016). *Yedinci sınıf fen bilimleri dersi konularıyla bütünleştirilmiş değerler eğitimi etkinliklerinin öğrencilerin değer gelişimine etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman.
- Kalaycı, N., & Yıldırım, N. (2020). Türkçe dersi öğretim programlarının karşılaştırmalı analizi (2009-2017-2019). *Trakya Eğitim Dergisi*, 10(1), 238-262. <https://doi.org/10.24315/tred.580427>

- Karacaoğlu, Ö. C. (2020). İkinci sınıf hayat bilgisi kazanımlarının alanyazındaki ölçütlere göre incelenmesi ve düzeylerinin belirlenmesi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 34-62. 10.29299/kefad.2020.21.01.002
- Karakuş, C. (2021). İlkokul hayat bilgisi programı (2018) kazanımlarının yaşam becerileri yönünden incelenmesi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(1), 1-25. <http://doi.org/10.33400/kuje.824004>
- Karaman, P. (2019). Hayat bilgisi öğretim programındaki öğelerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, 347-368.
- Katılmış, A., Ekşi, H., & Öztürk, C. (2010). Sosyal bilgiler dersi kazanımlarıyla bütünleştirilmiş bilimsellik odaklı karakter eğitimi programının etkililiği. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 50-87.
- Kıyıkçı, A. (2021). *2018 hayat bilgisi öğretim programlarının ve uygulamalarının öğrencilere 21. yüzyıl becerilerini kazandırma durumlarının incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Mason, T. C. (1996). Integrated curricula: Potential and problems. *Journal of Teacher Education*, 47(4), 263-269.
- Mcmillan, J.H. (2000). *Educational research: Fundamentals for the consumer*. New York: Addison Wesley Longman Inc.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018). *Matematik dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=329>
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=663>
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2023). *İlkokul hayat bilgisi dersi (1, 2 ve 3. Sınıflar) öğretim programında değişiklik yapılmasına dair kurul kararı ve öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=1263>
- Özhamamcı, T. (2013). İlkokul ve ortaokul öğretim programlarında disiplinler arası öğretim uygulamalarına yönelik öğretmen görüşleri [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Öztürk, T., & Kalafatçı, Ö. (2016). İlkokul hayat bilgisi dersi öğretim programının uygulanabilirliğinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Ihlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 58-74
- Palmer, P. J. (1993). *To know as we are known: Education as a spiritual journey*. San Francisco: Harper.
- Sağlam, H. İ. (2015). *Toplum, birey ve doğaya bütüncül bakış: Hayat bilgisi*. Editör M. Gültekin. *Hayat bilgisi öğretimi*. ss.1-14. Ankara: Nobel
- Selçuk, A., & Aykaç, N. (2019). Hayat bilgisi öğretim programlarının değerlendirilmesi (1926-2018). *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(4), 708-722. <https://doi.org/10.24315/tred.520314>
- Simon, C. E. (2015). *Effects of interdisciplinary experiential pedagogy on elementary social studies* [Unpublished master's thesis]. Saint Mary's College of California.
- Sönmez, V. (2010). *Hayat bilgisi öğretimi ve öğretmen kılavuzu* (6. Baskı). Ankara: Anı yayıncılık.
- Şimşek, A. (2008). Tarih derslerinde bütünsel öğrenme: Gestaltçı yaklaşımdan holistik yaklaşıma bir bakış denemesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(2), 1-16.
- Tay, B., & Başı, M. (2015). 2009 ve 2015 yılı hayat bilgisi dersi öğretim programlarının karşılaştırılması. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 341-374.
- Tekerek, B., & Cebesoy, Ü. B. (2017). 8. sınıf öğrencilerinin ısı-sıcaklık ünitesindeki çizgi grafiği ile ilgili zorlukları üzerine disiplinler arası bir çalışma. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 11(2), 307-332. <https://doi.org/10.17522/balikesirnef.373406>
- White, J. D., & Carpenter, J. P. (2008). Integrating mathematics into the introductory biology laboratory course. *PRIMUM*, 18(1), 22-38. <https://doi.org/10.1080/10511970701753415>

EXAMINATION OF ELEMENTARY SCHOOL FIRST GRADE LIFE SCIENCE AND TURKISH COURSES ACHIEVEMENTS IN TERMS OF INTEGRATED EDUCATION

ABSTRACT

At the elementary school, the child perceives the world as a whole. However, in the current curriculum, courses are prepared as independent sections. It is more suitable for the development of the student to handle the courses as a whole rather than as independent units during this period. At the elementary school level, preparing a curriculum according to this principle of integrity would contribute more to student learning. In this direction, the present study aims to investigate the achievements of first-grade Life Science and Turkish courses in integrated education. The research was designed as a case study. Study data were obtained from elementary school first-grade Life Science and Turkish course programs. The data analyzed within the descriptive analysis are presented under six headings. The results obtained from this study revealed that 39 of 53 Life Science and 47 Turkish language course achievements can be related to each other and processed holistically. Given this relationship, it is possible to teach Life Science and Turkish lessons holistically in a minimum of 39 and a maximum of 106 lesson hours. On the other hand, if Turkish language achievements are associated with more than one Life Science course achievement, the number of holistic courses can be increased. Considering these results, some Life Science and Turkish lessons can be taught holistically in the first grade of elementary school. Particularly at the first-grade level, holistic programs can be prepared in a way different course achievements are linked. The program is expected to be more efficient when teachers are given in-service training regarding this program and teacher candidates are trained accordingly.

Keywords: Life Science Course, Turkish Course, The Integration of Achievement, Holistic Program, Curriculum, Holistic Education.

İLKOKUL BİRİNCİ SINIF HAYAT BİLGİSİ VE TÜRKÇE DERSİ KAZANIMLARININ BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM AÇISINDAN İNCELENMESİ

ÖZ

İlkokul döneminde çocuk dünyayı bir bütün olarak algılamaktadır. Bu dönemde, derslerin bağımsız birimler şeklinde değil bir bütün olarak ele alınmasının öğrencinin gelişimine daha uygun olduğu belirtilmektedir. Ancak, güncel öğretim

programlarında dersler bağımsız bölümler şeklinde hazırlanmıştır. İlkokul düzeyinde öğretim programlarının bu bütünlük ilkesine göre hazırlanmasının öğrencinin öğrenmesine daha fazla katkıda bulunması beklenmektedir. Bu çerçevede araştırma, bütünleştirilmiş eğitim açısından birinci sınıf Hayat Bilgisi ile Türkçe derslerinin kazanımlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması olarak tasarlanan çalışmanın verileri ilkokul birinci sınıf Hayat Bilgisi ve Türkçe dersi programlarından elde edilmiştir. Betimsel analiz ile çözümlenen veriler altı başlık altında sunulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, 53 Hayat Bilgisi ve 47 Türkçe dersi kazanımından 39 tanesinin birbiriyle ilişkilendirilebileceği ve bütünsel olarak işlenebileceği belirlenmiştir. Bu ilişkilendirmeye göre, Hayat Bilgisi ve Türkçe derslerini en az 39 en fazla 106 ders saatinde bütünsel olarak işlemek mümkündür. Diğer yandan, Türkçe dersi kazanımlarının birden fazla Hayat Bilgisi dersi kazanımı ile ilişkilendirilmesi durumunda bütünsel ders sayısı da artırılabilir. Bu sonuçlara göre, ilkokul birinci sınıfta Hayat Bilgisi ve Türkçe derslerinin bir kısmı bütünsel olarak işlenebilir. Özellikle birinci sınıf düzeyinde, farklı ders kazanımlarının birbiriyle ilişkilendirildiği bütünsel programlar hazırlanabilir. Öğretmenlere bu programla ilgili olarak hizmet içi eğitim verilmesi ve öğretmen adaylarının da buna göre yetiştirilmesi durumunda programın daha da verimli olması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Hayat Bilgisi Dersi, Türkçe Dersi, Kazanım Bütünleştirme, Bütünsel Program, Öğretim Programı, Bütünsel Eğitim.

INTRODUCTION

The general purpose of education is to prepare the person for life. Life Science is the most crucial course for this purpose at the elementary school level. The subjects emphasized in the Life Science course are facts, events, and objects in the child's immediate environment (Aladağ, 2016). In this sense, the course focuses on facts and events related to nature and society (Sönmez, 2010). The Life Science course aims to provide children in the first three grades of elementary school with essential knowledge, skills, and values centered on individuals, society, and nature (Ministry of National Education (MEB), 2023). Thus, children can explore themselves, society, and their world (Sağlam, 2015). This course, which emerged from the aggregation principle, forms the basis of many courses (Tay, 2017). Due to this feature, the content of the course covers various subject areas such as social sciences, science, and art (Çelik, 2022). In this respect, Life Science is a comprehensive course related to many fields. One of the areas that the Life Science course is related to is the Turkish course. The goal of the Turkish course curriculum (MEB, 2019) is for an individual to improve their language skills and use them effectively in daily

life. Turkish courses form the basis of teaching as a goal and lesson. It is difficult for students who do not have sufficient skills regarding the objectives of the Turkish course to be successful in other courses (Kalaycı & Yıldırım, 2020).

Current curricula state that programs are the sum of curricula associated with previous learning and integrated with daily life and other disciplines (MEB, 2023; MEB, 2019; MEB, 2018). Nevertheless, the curriculum for each course is prepared independently. Depending on the curriculum, courses are designed as independent disciplines. However, the individual's mental development follows a path from deductive to inductive. In this process, the individual first perceives the whole and makes sense of it, then moves on to the details. Life is a whole for elementary school students. Children in this period cannot perceive life in parts. They perceive facts and events as a whole, not independently. Due to this feature, the Life Science course should be handled with this wholeness, and the curriculum should be organized within the scope of the principle of wholeness (Sönmez, 2010). Therefore, teaching lessons as independent disciplines in elementary school is not suitable for education and the child's mental and emotional development. On the other hand, in studies carried out on the applicability of Life Science teaching programs, it is stated that teachers consider the recommended lesson hours for achievements insufficient (Altun & Güler, 2020; Karaman, 2019; Öztürk & Kalafatçı, 2016) and that Life Science lessons are sometimes neglected (Gündoğan, 2020). In this sense, it is necessary to establish connections between courses, create time, and integrate courses to cover the achievement of more than one curriculum in the same course hour.

The Life Science course aims to provide individuals with essential life skills and help them know themselves, live healthy and safe lives, internalize social values, and be sensitive to nature and the environment (MEB, 2023). Turkish courses aim to enable students to acquire four language skills they can use throughout their lives, develop individually and socially, and communicate effectively (MEB, 2019). When examining the programs of the two courses, it can be seen that the achievements of both courses are structured by prioritizing skills and values, and the achievements of both courses include features consistent with the principles of the interdisciplinary approach. Therefore, there is a semantic similarity between the achievements of the two disciplines, and it is possible to integrate them according to this semantic similarity.

From the perspective of the holistic approach, nothing is a disconnected part. The universe is a whole, and everything is interconnected. The whole encompasses everything through many layers (Miller, 2008). In this approach, it is argued that facts and events complement each other. In this respect, it is necessary to keep facts and events in a dynamic balance by breaking them down and making them compete with each other. Holistic education emphasizes synthesis and unification, not dissection (Palmer, 1993). According to this approach, an individual perceives the

world around them as a whole. The information learned is not independent of each other. Therefore, this approach emphasizes that knowledge skills and achievement should be planned and evaluated as a whole (Şimşek, 2008). Thus, students are expected to have the opportunity to solve problems and develop different solutions to problems by synthesizing the knowledge and skills of many courses (Baş, Işık Tertemiz, Tay, 2021).

Reviewing previous studies on integrated education, it can be seen that values and skills were related to the program of one or more courses, and the effectiveness of these training is examined (Arslan, Erbay & Saygın, 2010; Çelebi, 2020; Deveci, 2016; Herdem, 2016; Katlamış, Ekşi & Öztürk, 2010). In a previous study, family support education guidance was integrated with the preschool education program, and mothers' attitudes toward their children were examined (Akosmanoğlu & Esra, 2021). In studies addressing the Life Science course, the curriculum of the course is the subject of research in different contexts. While teacher opinions were consulted regarding the implementation of the program in some studies (Altun & Güler, 2020; Batmaz, Batmaz & Kılıç, 2021; Erbil & Doğan, 2019), the course achievements were examined within the framework of teacher opinions in others (Ekmen & Demir, 2020; Esem, 2019). In some studies, Life Science course teaching programs published throughout history are evaluated, and these programs are compared with each other (Akkaya, 2023; Aktay & Çetin, 2019; Atik & Akyaç, 2019; Selçuk & Aykaç, 2019; Tay & Baş, 2015). In some studies, the Life Science curriculum was examined based on some elements (Avcı & Kayabaşı, 2018; Karacaoğlu, 2020; Karakuş, 2021; Karaman, 2019; Kıyıkçı, 2021). When evaluating the previous studies, it was determined that the Life Science course was not integrated with another course.

Even though there is a typical section for all courses in the current curriculum, the curriculum of each course is prepared independently. Curricula are organized in the context of relevant topics for each course and the relationships between these topics. However, although the courses in the curriculum are programmed and taught as independent units, there are relationships between them. In this sense, different courses are parts of a whole. In daily life, elementary school children perceive and experience life as a whole, not as independent issues. Therefore, education, which aims to prepare the child for life, should consider teaching at the elementary school level and prepare the course contents accordingly, which will benefit the student's learning. In this context, making associations between the achievements of independent courses and integrating courses by this association emerges as an essential need. Studies also showed that integration positively affects some qualities. Baş, Işık Tertemiz, and Tay (2021) determined that integrating mathematics and Life Science increased the academic success level of the mathematics course. Engin and Uygun (2014) found that integrating values education programs with Turkish and Physical education curricula positively affected stu-

dents' cognitive behavior and value display levels. On the other hand, it is expected that processing the achievements holistically by associating them will contribute to issues such as time management, planning, connection, learning by doing, preparing activities, and learning by having fun.

In addition, this association is also expected to serve in the preparation of more inclusive events. The results obtained from the present study are expected to contribute to the education of teachers, program evaluation experts, and classroom teachers in undergraduate education. In this context, the present study aims to present an integrated program example by associating the first-grade Life Science course with Turkish achievements.

METHOD

Research Model

This study was designed as qualitative research by using the case study design. McMillan (2000) stated that a case study examines one or more programs, environments, or events in detail. In this study, the 2019 elementary school Turkish course and the 2023 Life Science course teaching programs were selected as the case. This method was used because the achievements in the programs were examined in detail, and those that could be integrated were determined. In a case study, a single or multiple cases are studied in depth to explain more situations (Gerring, 2007). In this study, the achievements of two courses in the first-grade elementary school curriculum were included in integrated education. It was aimed to determine the common points between the two course programs.

Collection Tools

A document analysis control form was used to collect research data. During the preparation of the form, the opinions of four people, two field experts, and two classroom teachers, were consulted. The form, finalized in line with expert opinions, was prepared based on the units and achievements in the elementary school first-grade Life Science course curriculum. The control form consists of two dimensions. While the first dimension includes the units and achievements of the Life Science course, the second dimension includes the first-grade Turkish course achievements that can be associated with the Life Science course achievements. Turkish course achievements associated with Life Science course achievements are written opposite the Life Science course achievements by specifying the skill area.

Data Collection

The study data were collected through the elementary school 2019 Turkish and 2023 Life Science Course Teaching Programs. The curricula for the two courses were taken from the Board of Education and Discipline website. The number of units, skills, and achievements in the curricula of Life Science and Turkish courses are presented in Figure 1:

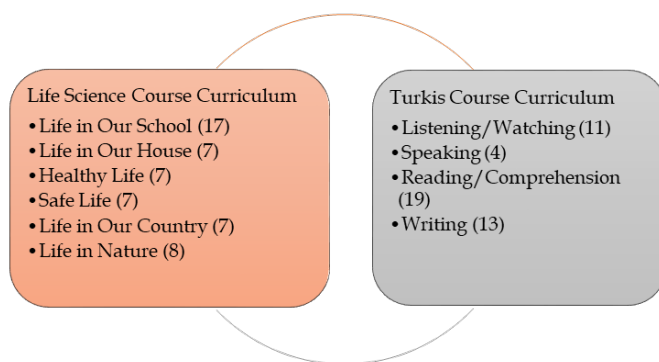

Figure 1. *Unit-Skill and Achievement Status of Life Science and Turkish Courses*

Analysis of Data

Data analysis was conducted by using the document analysis technique. The document analysis form examined 53 achievements in the Life Science course curriculum and 46 objectives in the Turkish course curriculum. While examining the programs, the achievements were related in terms of subject, meaning, and whether they could be given through the same activity. While the relevant achievements are presented, the Life Science course achievements are given in the first column, and the Turkish course achievements are in the second. In the matching, it was seen that some Turkish course achievements could be associated with more than one Life Science course achievement. In such cases, Turkish course achievements were associated with only one Life Science course achievement. While analyzing the data, the achievement codes in the curriculum were written together with the achievement expressions. Letters and numbers were used in coding. Course names are shown in capital letters, and grade level, unit, and achievement numbers are shown in numbers. For example, in the code HB.1.2.3, HB refers to the Life Science course: 1, to the grade level; 2, to the unit number; and 3, to the achievement number. The results are presented in tables. In the tables, the Life Science course achievements are listed under the units of the course, and the Turkish course

achievements associated with these achievements are written opposite them. Thus, integrated achievements were achieved. Although some achievements are suitable for associating with more than one achievement, Turkish course achievements were associated with Life Science course achievements only once while analyzing them.

Validity, Reliability, and Ethics

The method followed for the validity and reliability of the research results and how the results were obtained are explained in detail in the method section. While associating the achievements of the two courses, an expert whose expert classroom education was asked to independently associate the achievements of the first two units of the Life Science course with the achievements of the Turkish course. It was observed that the two views regarding the associated achievements largely overlap. It was determined that the different opinions are mostly because Turkish course achievements can be associated with more than one Life Science course achievement. Finally, regarding the accuracy of the results, the forms used for each unit and the skills in the research were evaluated by two field researchers, one Turkish and one classroom teacher.

An ethics committee decision is not required for this research.

FINDINGS

Regarding holistic education, Table 1 presents the first-grade Turkish course achievements associated with the Life in Our School achievements of the Life Science Course.

Table 1. *Turkish Course Achievements Associated with Life in Our School Unit Achievements*

Life in Our School Unit Achievements	First-Grade Turkish Lesson Achievements
1. Participates in in-class acquaintance activities.	Listening/Watching - 9. Follows verbal instructions.
2. Distinguishes similarities and differences between oneself and peers.	Speaking - 2. Gives unprepared speeches.
3. Follows safety rules when arriving and leaving school.	Writing - 1. Does painting and line work.
4. Finds the place of the class within the school.	
5. Recognizes the classroom's course tools, equipment, and corner of honor.	Reading/Understanding - 13. Answers questions about images.
6. Understands how to behave at the flag-raising ceremony.	Listening/Watching - 1. Distinguishes sounds from natural and artificial sound sources.

Life in Our School Unit Achievements	First-Grade Turkish Lesson Achievements
7. Recognizes the departments of her school.	Reading - 3. Reads syllables and words.
8. Develops the habit of using the toilet and cleaning.	Speaking - 3. Speaks about a specific topic.
9. Knows the school staff.	
10. Gets help from school staff when needed.	Speaking - 1. Uses words according to their meanings.
11. Participates in setting the classroom rules.	Listening/Watching - 8. Answers questions about what she/he listens/watches.
12. Follows school rules.	
13. Follows the rules of courtesy when communicating at school.	Listening/Watching - 11. Grasps the non-verbal messages of the speaker.
14. Willing to take part in in-school activities	
15. Willing to participate in and play games.	Listening/Watching - 2. Imitates the sounds she/he hears.
16. Develops positive feelings and thoughts about school.	Writing - 3. Writes syllables and words.
17. Selects the course tools and equipment to be used.	

As seen in Table 1, it has been determined that 12 of the Life Science course achievements in Life in Our School can be associated with the Turkish course achievements. The associated achievements can be taught holistically during the entire period recommended for the achievements, or some courses can be taught holistically and some independently. The recommended time for the Life in Our School unit in the Life Science course curriculum is 46 lesson hours. Although it varies depending on the situation of the students in the class, the expected time for each achievement in the unit is approximately three lesson hours. There is no specific time limit in the curriculum for Turkish course achievements. However, when the number of annual course hours is divided by the number of achievements, more than seven lesson hours are required for each achievement. Therefore, considering the lesson durations, it becomes clear that at least 12 Life Science and Turkish courses can be taught holistically. However, it is also possible to associate Turkish course achievements with more than one Life Science course achievement. For example, the achievement of the Life Science course “HB1.1.14. The achievement of “participates in the process of determining the rules in the classroom” can be associated with the Turkish course achievement “T.1.2.3. Its framework speaks about a specific topic.” In this case, teaching more holistic courses covering two lessons is also possible. The first-grade Turkish course achievements associated with the Life in Our Home unit achievements of the Life Science course are presented in Table 2.

Table 2. *Turkish Course Achievements Associated with Life in Our Home Unit Achievements*

Life in Our House Unit Achievements	First-Grade Turkish Lesson Achievements
1. Introduces family members.	Listening/Watching - 4. Predicts the text that he/she will listen to/watch from the visual/visuals.
2. Grasps the importance of family life.	Reading - 7. Reads by paying attention to emphasis, intonation, and pronunciation.
3. Describes the location of her/his house.	Reading - 6. Reads by paying attention to punctuation.
4. Complies with the rules of courtesy while communicating with family members at home.	Speaking - 4. Implements speech strategies.
5. Uses home resources efficiently.	Reading - 4. Reads simple and short sentences.
6. Plans what she/he can do during the day.	Writing - 5. Writes meaningful and regular sentences.
7. Distinguishes the difference between demands and needs.	Reading - 9. Predicts the words and meanings of the visuals.

As seen in Table 2, all the Life in Our Home unit achievements of the Life Science course can be associated with the achievements of the Turkish course. Accordingly, it can be seen that all Life Science course achievements in this unit can be processed holistically with Turkish course achievements. Considering the 26 lesson hours recommended for the Life in Our Home unit in the Life Science course curriculum and the fact that the time for each achievement in the Turkish curriculum is more than seven lesson hours, it is possible to cover the Life Science and Turkish lessons holistically in at least seven lesson hours. Therefore, lessons for each of the associated achievement groups can be taught holistically in one hour, or they can be taught holistically in more than one lesson hour. First-grade Turkish course achievements related to the Healthy Life unit achievements of the Life Science course are presented in Table 3.

Table 3. *Turkish Course Achievements Associated with Healthy Life Unit Achievements*

Healthy Life Unit Achievements	First-Grade Turkish Lesson Achievements
1. Does personal care regularly.	
2. Realizes the precautions she/he needs to take to protect her/his health.	Listening/Watching - 7. Determines the subject of what she/he listens/watches.
3. Chooses foods and drinks that are good for her/his health.	
4. Eats appropriate and balanced meals throughout the day.	
5. Prepares food for oneself by paying attention to cleanliness rules.	
6. Follows the rules of etiquette while eating.	
7. Pays attention to protecting physical health while using mass media.	Writing - 6. Writes words and sentences about images.

As seen in Table 3 there are two Healthy Life unit achievements of the Life Science course that could be associated with the Turkish course achievements. The recommended duration for the Healthy Life unit in the Life Science course curriculum is 19 lesson hours. Accordingly, Life Science and Turkish courses can be taught holistically during the two achievements of the Healthy Life unit, or they can be taught holistically in at least two lesson hours. However, it is also possible that Turkish course achievements can be associated with more than one Life Science course achievement. For example, although it is not associated in the Table, the Life Science course outcome “HB.1.3.6. Follows the rules of etiquette while eating.” can be associated with Turkish course achievement “T.1.19. Follows verbal instructions.”. Therefore, it is possible to cover more holistic lessons in this unit. The first-grade Turkish course achievements associated with the Safe Life unit achievements of the Life Science course are presented in Table 4.

Table 4. *Turkish Course Achievements Related to Safe Life Unit Achievements*

The Achievements of Safe Life Unit	First-Grade Turkish Lesson Achievements
1. Follows safety rules at school and home.	
2. Observes people's traffic behavior while coming to and leaving school.	
3. Follows the traffic rules when coming and going to school.	Reading - 10. Reads texts written in different fonts.
4. Applies safety rules when communicating with people around.	Listening/Watching - 10. Applies listening strategies.
5. Tells what needs to be done during emergencies.	Listening/Watching - 5. Makes predictions about the development of the events that occur when she/he listens/watches.
6. Uses technological tools and equipment safely.	Reading - 12. Applies reading strategies.
7. Distinguishes safe and unsafe areas for oneself.	Writing - 13. Applies writing strategies.

As seen in Table 4, five of the achievements of the Safe Life unit could be associated with the achievement of the Turkish course. The recommended time for the Safe Life unit in the Life Science course curriculum is 19 lesson hours. Considering the associated achievements and suggestions, that Life Science and Turkish lessons can be taught holistically during the five achievements of the Safe Life unit, or they can be taught holistically in at least five lesson hours. However, if Turkish course achievements are associated with more than one Life Science course achievement, the number of holistic courses can be increased during the Safe Life unit. For example, the Life Science course achievement “HB.1.4.2. “Observes people's traffic behavior while coming to and leaving school.” can be associated with the Turkish course achievement “T.1.2.3. Its framework speaks about a specific topic.”. Therefore, it is possible to cover two more holistic lessons in this unit. The first-grade Turkish course achievements associated with the Life in Our Country Unit achievements of the Life Science course are presented in Table 5.

Table 5. *Turkish Course Achievements Associated with Life in Our Country Unit Achievements*

The Achievements of Life in Our Country Unit	First-Grade Turkish Lesson Achievements
1. Knows where she/he lives.	Reading - 5. Reads short texts.
2. Notices the historical, natural, and touristic places in the immediate surroundings.	Reading - 17. Determines the subject of the text.
3. Recognizes the general characteristics of our country.	Writing - 12. Does writing exercises.
4. Realizes that people from different cultures live together in our country.	Listening/Watching - 6. Explains the text she/he listened to/watched.
5. Knows the life of Atatürk.	Reading-understanding - 15. Answers questions about the text.
6. Willing to participate in national days, holidays, ceremonies, and celebrations.	Reading - 8. Reads poetry.
7. Participates willingly in religious day and holiday celebrations.	Writing - 11. Shares what she/he wrote.

As seen in Table 5, all of the Life in Our Country achievements can be associated with the achievements of the Turkish course. This shows that holistic lessons can be taught throughout the Life Science course. The Life Science course curriculum recommends a 19 lesson hour duration for the Life in Our Country unit. Accordingly, two or three hours are allocated for each achievement in the unit. On the other hand, the time required for each Turkish course achievement is more than seven lesson hours. Therefore, at least one holistic lesson can be taught for each achievement group associated with this unit, and holistic lessons can be taught all in 19 lesson hours. The first-grade Turkish course achievements related to the Life Science course achievements in the Life in Nature unit are presented in Table 6.

Table 6. *Turkish Course Achievements Associated with Life in Nature Unit Achievements*

The Achievements of Life in Nature Unit	First-Grade Turkish Lesson Achievements
1. Observes animals in the immediate environment.	
2. Observes the plants in the immediate environment.	Writing - 6. Writes words and sentences related to images.
3. Pays attention to protecting the animals and plants in the immediate surroundings	
4. Becomes sensitive about keeping nature and the environment clean.	Reading - 11. Guesses the antonyms of words.
5. Distinguishes items that can be recycled.	Reading-understanding - 19. Understands the meanings of shapes, symbols, and signs.

The Achievements of Life in Nature Unit	First-Grade Turkish Lesson Achievements
6. Observes the Sun, Moon, Earth and stars.	Writing - 9. Supports the writings with visual elements.
7. Examines seasons and their characteristics.	Reading-understanding - 18. Determines the title(s) appropriate to the content of the text.
8. Understands the changes that occur in nature during the seasons.	Reading-understanding - 16. Explains what she/he read in the outline.

As seen in Table 6, six of the achievements in the Life in Nature unit of the Life Science course could be associated with the achievements of the Turkish course. The recommended time for Life in Nature unit achievements in the Life Science course curriculum is 22 lesson hours. According to the recommended course duration and the association made, holistic lessons can be covered in a minimum of six and a maximum of 22 lesson hours during the “Life in Nature” unit. However, if Turkish course achievements are associated with more than one Life Science course achievement, the number of courses that can be taught holistically can be increased. For example, one of the Turkish course achievements, “T.1.1.8. Answers questions about what you listen/watch,” can be associated with the achievement of Life Science course achievement “HB.1.6.1. Observes the animals in his/her immediate environment.” Therefore, more holistic lessons covering two lessons during the Life in Nature unit can be designed and taught.

In addition to the associations presented above, some Turkish course achievements cannot be associated with Life Science course achievements. These are “T.1.1.3. Distinguishes letters appropriately to sounds. (Listening/monitoring)”, “T.1.4.2. Writes letters according to his technique. (Writing)”, “T.1.4.4. Writes numbers appropriately. (Writing)”, “T.1.4.7. Leaves appropriate spacing between letters, words, and sentences. (Writing)”, “T.1.4.8. Uses capital letters and punctuation appropriately. (Writing)”, “T.1.4.10. Reviews what she/he wrote. (Writing)”, “T.1.3.1. Recognizes the basic sections in the reading material. (Reading)” and “T.1.3.2. Recognizes the letter and pronounces it.” As a result, the eight outcomes in the first-grade Turkish course curriculum could not be associated with the Life Science course achievements. Although these achievements can be partially related according to the activity to be designed, it would be more appropriate to teach them in independent lessons.

RESULT AND DISCUSSION

Current Life Science and Turkish courses teaching programs in elementary schools are designed as independent programs. Therefore, these lessons are taught as independent lessons. In the Life Science curriculum, 144 lesson hours are recommended for 53 learning achievements, and 360 lesson hours are recommended for 47 learning achievements in the Turkish language curriculum. According-

ly, while two or three lesson hours are allocated for each achievement of the Life Science course, seven or eight are allocated for each achievement of the Turkish course. However, it was thought that the achievements of the two courses could be related and that the courses were suitable for teaching holistically joint activities. In this respect, the study examined the achievements of elementary school first-grade Life Science and Turkish courses in terms of holistic education. The results obtained are presented below.

There are 17 learning achievements in the Life in Our School unit of Life Science. The time allocated to this unit in the curriculum is 46 lesson hours. As a result of the examination of the achievements, it was determined that 12 of the 17 outcomes could be associated with the Turkish course achievements. Therefore, at least 12 holistic lessons covering two courses could be taught. In the present study, Turkish course achievements were only once associated with Life Science course outcomes. Therefore, if Turkish course achievements are associated with more than one Life Science course achievement, then the number of holistic lessons covered in this unit can increase further. Considering the duration of the program, it can be seen that the Life in Our School unit covers the first three months of the first grade. Since students have yet to learn to read and write during this period, teaching the courses holistically rather than as independent disciplines would contribute to the quality of teaching and time management. On the other hand, the holistic processing of achievements would allow the teacher to deal one-on-one with disadvantaged students who need support in various areas.

The second unit of the Life Science course is Life in Our Home. It contains seven achievements, and the recommended duration is 19 lesson hours. It was determined that all the achievements in the unit could be associated with the Turkish course achievements. Therefore, at least seven lessons could be taught holistically in this unit.

The Healthy Life unit is the third unit of the Life Science course. There are seven achievements in the unit. The recommended time for these achievements is 19 lesson hours. The analysis determined that two Turkish course achievements could be associated with this unit's achievements and that at least two lesson hours could be taught holistically. On the other hand, if Turkish course achievements are associated with more than one Life Science course achievement, the number of holistic lessons that can be covered in this unit can be further increased.

The fourth unit of the Life Science course is Safe Life. It has seven achievements. The recommended time for this unit in the curriculum is 19 lesson hours. The examination of the achievements determined that five of the Turkish course achievements could be associated with the achievement of this unit and could be processed holistically. Therefore, it is possible to cover at least five lesson hours in this unit holistically.

The Life in Our Country unit is the fifth unit of the Life Science course. Its recommended duration is 19 lesson hours. The analysis shows that all the unit's achievements can be associated with the Turkish course achievements, and at least seven lessons can be taught holistically.

The Life in Nature unit is the sixth Life Science course unit. It has eight achievements and is recommended to be taught for 22 lesson hours. Six achievements can be associated with the Turkish language course achievements, so at least six courses can be taught holistically.

As a result, 39 of the 53 Life Science and 47 Turkish course achievements in the elementary school first-grade curriculum can be related to each other and processed holistically. Baş, Işık Tertemiz, and Tay (2021) emphasize that integrated mathematics and Life Science teaching is effective in increasing students' academic success in mathematics lessons, whereas Bolat (2016) emphasized that learning different disciplines at the same time provides students with in-depth learning, a positive attitude towards the course, and time. Demirel, Tuncel, Demirhan, and Demir (2008) also found that practices based on an interdisciplinary approach positively contribute to students' cognitive, social, and emotional development. Studies also indicated that student success increases if the achievements are combined correctly and processed holistically, supported by appropriate activity examples (Budak Coşkun, 2009; Özhamamcı, 2013; Simon, 2015; Tekerek & Cebesoy, 2017; White & Carpenter, 2008). These activities increase students' interest in the course and contribute to developing positive attitudes, working collaboratively, decision-making, and critical thinking skills.

However, it was also emphasized that teachers' experience in establishing relationships and connections between courses is insufficient (Mason, 1996). If teachers' knowledge and skills regarding integrating different courses are insufficient, their ability to integrate and teach them becomes problematic (Aybek, 2001). Therefore, the success of holistic education largely depends on the teacher's knowledge, desire, and practical experience regarding the integrated education approach. In this sense, pre-service teacher education can be organized by using this approach, and teacher candidates can be trained. Teachers can also be informed through in-service training programs.

Holistic education aims to integrate the parts with the whole (Kessler, 2005). In this study, the shared model, one of the integration models, was followed, and the learning achievements, each of which was a part, were brought together to form wholes within the scope of the two courses. The shared model brings two independent disciplines of the educational program into a single focused view. This model aims to teach two disciplines while planning overlapping concepts (Gürkan, Gökçe, 1999). According to this integration, it is possible to holistically cover at

least 39 and at most 106 lesson hours, including Life Science and Turkish courses. The achievements were associated according to their meaningful relationship, one from each lesson. However, sometimes, achievements can be associated more than once. Therefore, the number of holistic courses can be increased further. On the other hand, although achievements are only associated with each other based on semantic similarity in this study, different achievements can also be associated based on activity and content. In this sense, the activities planned for the achievement are as important as the expression of the achievement in associating the achievements. An activity can be prepared according to a single achievement statement or designed to include more than one. In this sense, it is decisive which lessons and achievements will be covered by the activities developed by the teacher.

This study presented an example of an integrated program by associating the Life Science course achievements with the Turkish course curriculum. In studies in the field, this method was applied by integrating within the context of a specific subject or unit, and results were revealed. This study has put forward an integration that covers all first-grade level achievements in a specific subject and unit-specific integration unit. In this respect, the research differs from studies in the field. In this sense, other holistic programs can be prepared in which different course achievements are linked, especially in the first grade of elementary school. Integrated programs can reduce the number of first-year weekly classes and help students see the connection between classes.

Classroom teachers can teach holistic lessons by preparing activities suitable for integrated outcomes in some, if not all, of the first-grade lessons.

Achievements that can be integrated into the curriculum can be stated in the achievement descriptions while preparing elementary school programs, and teachers may be asked to teach some of the lessons using a holistic approach.

Teachers can be given in-service training on integrating the achievements and preparing content suitable for the integrated achievements, and pre-service training can provide elementary school pre-service teachers with training on integration between courses and developing appropriate activity materials.

ACKNOWLEDGEMENTS

We want to thank the experts who contributed to the present study.

CONFLICT OF INTEREST

There is no personal or financial conflict of interest within the scope of the study.

REFERENCES

- Akkaya, A. (2023). A comparison of 2018 and 2023 life sciences curricula. *Journal of Cappadocia Education*, 4(1), 60-69.
- Akosmanoğlu, E., & Bedel, A. (2021). Examination of the effects of the integrated family support education guide with the preschool education program (OBADER) on the attitudes of mothers towards their children. *Journal of Early Childhood Studies*, 5(1), 44-65. <https://doi.org/10.24130/eccd-jecs.1967202151257>
- Aktay, S., & Çetin, H. S. (2019). 2015, 2017 and 2018 life sciences course teaching programs. *Eskisehir Osmangazi University Journal of Social Science*, 20(Special Issue), 577-600. <https://doi.org/10.17494/ogusbd.548537>
- Aladağ, S. (2016). Hayat bilgisi: tanımı, amacı ve doğası. Editör Semra Güven and Selahattin Kaymakçı. *Hayat bilgisi öğretimi*. Pp.1-21. Ankara: Pegem Akademi
- Altun, T., & Güler, T. (2020). Investigation of classroom teachers' views on the renewed life science program. *YYU Journal of Education Faculty*, 17(1), 54-78. <https://doi.org/10.33711/yyuefd.671854>
- Arslan, E., Erbay, F., & Saygın, Y. (2010). An investigation about the effect of communication skills education integrated with creative drama on students of departments of child development and education. *The Journal of Selcuk University Social Sciences Institute*, (23), 1-8.
- Atık, S., & Aykaç, N. (2019). Evaluation of life science curricula (1926-2018). *Trakya Journal of Education*, 9(4), 708-722. <https://doi.org/10.24315/tred.520314>
- Avcı, E. K., & Kayabaşı, Z. E. K. (2018). Content analysis of the values in the purposes of life science education curricula (1936- 2018). *Journal of Values Education*, 16(35), 27-56.
- Aybek, B. (2001). Interdisciplinary (integrated) teaching approach. *Journal of Educational Research*, 3, 1-7.
- Baş, M., Tay, B., & Işık Tertemiz, N. (2021). The effects of integrated mathematics and social sciences teaching on 3rd grade students' academic achievement. *Bolu Abant İzzet Baysal University Journal of Faculty of Education*, 21(4), 1311-1327. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2021..1000871>
- Batmaz, O., Batmaz, M. C., & Kılıç, A. (2021). Opinions of primary school teachers about life science course teaching during the covid-19 epidemic. *MANAS Journal of Social Studies*, 10(3), 1665-1677. <https://doi.org/10.33206/mjss.844717>
- Bolat, Y. (2016) *An action research on the authentic assessment of a unit designed according to concept-based interdisciplinary approach* [Unpublished doctoral thesis]. Çukurova University, Adana.
- Budak Coşkun, S. (2009). *An investigation of the effect of interdisciplinary approach used at 8th grade math lessons on students' mat achievement levels and critical thinking disposition inventory* [Unpublished master's thesis]. Yıldız Teknik University, İstanbul.
- Çelebi, G. (2020). *Examining the effectiveness of the fifth grade mathematics curriculum integrated with the value of scientific education program* [Unpublished master's thesis]. Marmara University, İstanbul.
- Çelik, Ö. (2022). Hayat bilgisi dersinin amacı, kapsamı ve içeriği. Editör V. Aktepe ve M. Gündüz. *Kuramdan uygulamaya Hayat Bilgisi öğretimi içinde*. ss.2-25. Ankara: Pegem Akademi
- Demirel, Ö., Tuncel, İ., Demirhan, C., & Demir, K. (2008). Teacher and pupil views about activities based on multiple intelligences and the interdisciplinary approach. *Education and Science*, 33(147), 14-25.
- Deveci, İ. (2016). *The development, implementation and evaluation of entrepreneurship training modules integrated with the middle school science curriculum* [Unpublished doctoral thesis]. Uludağ University, Bursa.
- Ekmen, M., & Demir, M. K. (2020). An investigation of the objectives of life study course curriculum according to the teacher's opinions. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 77, 35-57. 10.29228/JASSS.39581
- Engin, G., & Uygun, S. (2014). The effectiveness of language arts and physical education curriculum integrated with values education program. *Journal of Theory and Practice in Education*, 10(4), 942-969. <https://doi.org/10.17244/eku.84315>
- Erbil, B. A., & Doğan, B. (2019). According to the teachers' opinions about needs for primary life studies curriculum. *Journal of Education, Theory and Practical Research*, 5(1), 14-26.
- Esemen, A. (2019). Evaluation of the relationship between life science curriculum gains and root values. *International Journal of Educational Sciences*, 4(1), 16-29. <https://doi.org/10.46762/mamulebd.741720>
- Gündoğan, A. (2020). Life sciences course from primary school student's perspective. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 10(1), 31-53. <https://doi.org/10.18039/ajesi.681910>
- Gürkan, T., & Gökçe, E. (1999). Eğitim programlarını bütünleştirmenin yolu. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 32(1), 29-39. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001166
- Herdem, K. (2016). *The effect of values education activities integrated with seventh grade science subjects on students' value development* [Unpublished master's thesis]. Adıyaman University, Adıyaman.
- Kalaycı, N., & Yıldırım, N. (2020). Comparative analysis and evaluation of turkish course curricula (2009-2017-2019). *Trakya Journal of Education*, 10(1), 238-262. <https://doi.org/10.24315/tred.580427>

- Karacaoğlu, Ö. C. (2020). An examination of learning outcomes in the second grade life sciences curriculum and identification of their levels according to the criteria in the literature. *Kırşehir Education Faculty Journal*, 27(1), 34-62. [10.29299/kefad.2020.21.01.002](https://doi.org/10.29299/kefad.2020.21.01.002)
- Karakuş, C. (2021). Analyzing the primary education social science program's (2018) achievements in terms of life skills. *Kocaeli University Journal of Education*, 4(1), 1-25. <http://doi.org/10.33400/kuje.824004>
- Karaman, P. (2019). Evaluation of the elements in the life science curriculum as per teachers' views. *Iğdır University Journal of Social Science*, 17, 347-368.
- Katılmış, A., Ekşi, H., & Öztürk, C. (2010). The efficiency of being scientific focused character education programme in social studies course. *Journal of Social Studies Education Research*, 1(1), 50-87.
- Kıyıkı, A. (2021). *The investigation of 2018 life sciences curriculum and its activities in terms of predisposing the students to 21st-century skills*. [Unpublished master's thesis]. Gaziantep University, Gaziantep.
- Mason, T. C. (1996). Integrated curricula: potential and problems. *Journal of Teacher Education*, 47(4), 263-269.
- Mcmillan, J. H. (2000). *Educational research: Fundamentals for the consumer*. New York: Addison Wesley Longman Inc.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018). *Mathematics course curriculum (Primary and secondary school 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 and 8. grades)*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=329>
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2019). *Turkish course curriculum (Primary and secondary school 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 and 8. grades)*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=663>
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2023). *İlkokul hayat bilgisi dersi (1, 2 ve 3. grades) öğretim programında değişiklik yapılmasına dair kurul kararı ve öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=1263>
- Özhamamcı, T. (2013). *Teachers' opinions about interdisciplinary teaching applications in elementary and secondary school education programs* [Unpublished master's thesis]. Gazi University, Ankara.
- Öztürk, T., & Kalafatçı, Ö. (2016). Evaluation of the applicability of primary school life studies curriculum in terms of teacher's opinions. *Ihlara Journal Educational Research*, 1(1), 58-74
- Palmer, P. J. (1993). *To know as we are known: Education as a spiritual journey*. San Francisco: Harper.
- Sağlam, H. İ. (2015). Toplum, birey ve doğaya bütüncül bakış: Hayat bilgisi. Editör M. Gültekin. *Hayat bilgisi öğretimi*. ss.1-14. Ankara: Nobel
- Selçuk, A., & Aykaç, N. (2019). Evaluation of life science curricula (1926-2018). *Trakya Journal of Education*, 9(4), 708-722. <https://doi.org/10.24315/tred.520314>
- Simon, C. E. (2015). *Effects of interdisciplinary experiential pedagogy on elementary social studies* [Unpublished master's thesis]. Saint Mary's College of California.
- Sönmez, V. (2010). *Hayat bilgisi öğretimi ve öğretmen kılavuzu* (6. Baskı). Ankara: Anı yayıncılık.
- Şimşek, A. (2008). The wholeness teaching in history lessons: A perspective essay from Gestalt approach to Holistic approach. *International Journal of Human Sciences*, 5(2), 1-16.
- Tay, B., & Baş, M. (2015). Comparison of 2009 and 2015 life science course curricula. *Journal of Bayburt Education Faculty*, 10(2), 341-374.
- Tekerek, B., & Cebesoy, Ü. B. (2017). An interdisciplinary study on 8th grade middle grade students' learning difficulties of line graphs in heattemperature unit. *Necatibey Faculty of Education Electronic Journal of Science and Mathematics Education*, 11(2), 307-332. <https://doi.org/10.17522/balikesirnef.373406>
- White, J. D., & Carpenter, J. P. (2008). Integrating mathematics into the introductory biology laboratory course. *PRIMUS*, 18(1), 22-38. <https://doi.org/10.1080/10511970701753415>

